

No:

Date: ١٤١١/١٠/١٥

ژماره:

٨٢٠١
١٤١١/١٠/١٥ ی کوردی

پێکهوت:

سه‌رماوه‌رز

بریار

به‌کێک له بنه‌ما سه‌ره‌کییه‌کانی زمانی نه‌ته‌وه‌یه‌ک له جیهانی ته‌کنه‌لۆجیای زانیاریدا، نه‌وه‌یه‌که بێت و هێماکانی نه‌و زمانه‌ له خشته‌ی ستانداردی زمانه‌کاندا کۆدی تاییه‌تی بۆ دابین کرابێت. گرنه‌ترین خشته‌ی ستاندارد بۆ کۆده‌کان و شیوازی بێت و هێماکان له جیهاندا خشته‌ی ستانداردی یونیکۆده (Unicode).

پێکه‌وتن له‌سه‌ر نه‌و کۆدانه‌ی که پێته‌کانی زمانی کوردی پێناسه‌ ده‌که‌ن چیتر باه‌تیک نییه‌ بتوانین چاوپۆشی لێ بکه‌ین یان دوا‌ی بکه‌ین. پێناسه‌کردنی بێت و هێماکانمان ئه‌رکێکه‌ که ده‌بێت خۆمان له‌ نه‌سته‌وی بگرین و خۆشمان به‌کاری بێنین و له‌ پێناوی پاراستنی زمانی کوردی و په‌ره‌پێدان و گونجاندنی له‌گه‌ڵ ته‌کنه‌لۆجیای سه‌رده‌م به‌تاییه‌تی ته‌کنه‌لۆجیای زانیاریدا، بیچه‌سپێنین.

بۆ به‌ده‌یه‌ینانی نه‌و ئامانجانه‌، کۆمه‌ڵێک گرووپ و شاره‌زای بواری ته‌کنه‌لۆجیای زانیاری له‌ ده‌ره‌وه‌ و ناوخۆی کوردستان خۆبه‌خشانه‌ هه‌ولێکی به‌رچاویان داوه‌.

له‌ پێکه‌وتی ٢٠١٣/١١/١٣ به‌ هاوده‌نگی له‌گه‌ڵ ئه‌کادیمیای کوردی، فه‌رمانگه‌ی ته‌کنه‌لۆجیای زانیاری و نوێنه‌رانی گرووپه‌کانی ئه‌کتیفی ئایتی، ئه‌م باه‌ته‌ له‌ هۆلی ئه‌کادیمیای کوردیدا به‌ته‌واوی یه‌کلایی کرایه‌وه‌.

دوا‌ی کۆبونه‌وه‌یێکی چروپ، هه‌موو لایه‌ک له‌سه‌ر ستانداردێک بۆ بێت و هێماکانی زمانی کوردی پێکه‌وتن که به‌ره‌مه‌که‌ی له‌ پێگای ئه‌م گشتاندنه‌وه‌ ده‌خرێته‌ بواری جێبه‌جێکردن و چه‌سیاندنه‌وه‌.

خاله‌کانی ئه‌م گشتاندنه‌:

1. ستانداردی یونیکۆدی پیتی کوردی

پێته‌ کوردیه‌یه‌کان و کۆدی به‌رامبه‌ریان له‌ خشته‌ی یونیکۆددا ده‌ستنیشان کراون و به‌ هێچ شیوه‌یه‌ک پێگای نادریت کۆدی تاییه‌ت به‌م پێتانه‌ ده‌ستکاری بکریت. بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری هاوپێچی ژماره‌ ١ بکه‌ (پروژه‌ی ته‌خته‌کیلی یه‌کگرتوو، زمانی کوردی، کۆده‌کان، نه‌خشه‌ی پێته‌کان و شیوازه‌کان).

2. فۆنت

- A. هه‌موو داموده‌زگاکانی سه‌ر به حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، بۆ نووسین ته‌نها ده‌بی که‌ک لهو فۆنتانه وه‌ر بگرن که له سه‌ر بنه‌مای "ستانداردی یونیکۆد" چئ کراون و له هه‌موو سیسته‌مه کۆمپیوته‌رییه‌کاندا به شیوه‌ی خۆکار بوونیان هه‌یه وه‌کوو: Arial, Tahoma, Times New Roman یان ئه‌و فۆنتانه‌ی که فه‌رمانگه‌ی ته‌کنه‌لۆجیای زانیاری به هاوبه‌شی له‌گه‌ڵ کۆمپانیا جیهانیه‌کانی وه‌کو گوگل ئامۆزگاری به‌کارهێنانیان ده‌کات و پۆلی هه‌بووه له چه‌سپاندنیان وه‌کو فۆنتی Noto Kufi و Noto Naskh که له ژێر مۆله‌تی ئه‌په‌چی دان (Apache License 2.0) و له مآپه‌ری گوگل بۆ دابه‌زاندن ئاماده‌کراون (<http://www.google.com/get/noto>). سه‌یری هاوپیچی ژماره 2 بکه.
- B. به‌کارهێنانی هه‌ر فۆنتیکی تر که له سه‌ر بنه‌مای یونیکۆد نه‌بێت وه‌کوو عه‌لی فۆنت، دیلان، زانست و هتد که ماوه‌ییکی درێژ خزمه‌تی زمانی کوردییان کردوه به تایبه‌تی له بواری چاپدا له‌مه‌ودوا رێپێنه‌دراون و نابیت به‌کاربێن.

3. ته‌خته‌کیل (Keyboard):

- A. حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان به فه‌رمی پشتیوانیی ئه‌و ته‌خته‌کیلانه ده‌کات که له سه‌ر بنه‌مای QWERTY دارپێژراون. بۆ ماویکی کاتی و بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی که له ته‌خته‌کیلی عه‌ره‌بی راهاتوون بێجگه له ته‌خته‌کیلی تایبه‌تی کوردی، ته‌خته‌کیلیکش له سه‌ر شیوازی عه‌ره‌بی ئاماده‌ ده‌کریت.
- B. دابه‌زاندنی ته‌خته‌کیله‌کان و زانیاری زیاتر سه‌باره‌ت به زمانی کوردی و یونیکۆد له رێگای ئه‌م وێبگه‌یه ده‌بیت: <http://unicode.ekrg.org>
- C. هه‌ر نه‌خشه‌یه‌کی تر به‌کار به‌یئریت پێویسته پیته‌کانی له خشته‌ی ئامازه‌پیکراوی یونیکۆدی کوردیدا هه‌بن و شیوازیان دروست بێت.

به‌مه‌به‌ستی پایه‌ندبوون و جی به‌جێکردنی.

نێجیرقان بارزانی

سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران

وینه‌یه‌ك بۆ:

- سه‌رۆكایه‌تی هه‌ریمی كوردستان/دیوان/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- په‌رله‌مانی كوردستان/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- نوسینگه‌ی به‌ریز سه‌رۆکی حكومه‌ت/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- نوسینگه‌ی به‌ریز جیگری سه‌رۆکی حكومه‌ت/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- ئه‌نجومه‌نی دادوه‌ری/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- ئه‌نجومه‌نی ئاسایشی هه‌ریمی كوردستان/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- گشت وه‌زاره‌ت و ده‌سته و فه‌رمانگه‌كانی نه‌به‌ستراو به‌ وه‌زاره‌ته‌كان/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- پارێزگاكانی هه‌ریم(هه‌ولێر، سلێمانی، ده‌وك) له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- ئیداره‌ی گه‌رمیان و پا‌په‌رین/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- نوینه‌رایه‌تی حكومه‌تی هه‌ریم له‌ به‌غداد/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- گشت فه‌رمانگه‌ و دام و ده‌زگاكانی سه‌ر به‌م سه‌رۆكایه‌تییه‌/ له‌گه‌ڵ هاوپیچ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست/ له‌گه‌ڵ رێزدا...
- فه‌رمانگه‌ی ته‌كنه‌لۆجیای زانیاری
- نۆسیه‌ی گشتی
- خولاو